

134691 - Üniversitede okuyan ve Cuma namazını edâ etmesine engel olunan kimse

Soru

Biz, bir devlet üniversitesinde öğrenim görüyoruz. Üniversite yönetimi, siyasî baskılar yüzünden öğrencilerin dînî inançlarını yerine getirmelerini yasaklamaktadır. Bunların en önemlisi de farz namazların, özellikle de Cuma namazının edâ edilmesidir. Cuma namazı vaktinde üniversitede veya sınıflarda olmamız gerekiyor. Bundan dolayı Cuma namazı bizden düşer mi? Eğer cevabınız hayır ise, peki ne yapmalıyız?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Cuma namazı, muhafaza edilmesi ve ona önem verilmesi gereken farz namazların en önemlisi olup İslâm dîninin açık şîârındandır. Bunun içindir ki Cuma namazını terk eden kimse hakkında pek şiddetli tehditler gelmiştir.

Nitekim Ebu Hureyre ve Abdullah b. Ömer'den -Allah ikisinden de râzı olsun- naklediğine göre onlar, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i minberinin üzerinde şöyle söylerken işittiklerini rivâyet etmişlerdir:

[لَيَنْتَهَيْنَ أَقْوَامٌ عَنْ وَدْعِهِمُ الْجُمُعَاتِ أَوْ لَيَخْتِمَنَّ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ ثُمَّ لَيَكُونَنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ.] [رواه مسلم]

"Birtakım insanlar, ya Cuma namazını terk etmeyi bırakırlar, ya da Allah onların kalplerini mühürler. Sonra da onlar gâfillerden olurlar." (Müslim; 865)

Yine Ebu'l-Ca'd ed-Damrî'den -Allah ondan râzı olsun- Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle

buyurmuştur:

مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمُعٍ تَهَاوُنًا بِهَا طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ. [رواه أبو داود والنسائي والترمذي وابن ماجه وصححه الألباني في صحيح أبي داود]

"Kim, özürsüz olarak üç defa Cuma namazını terk ederse (kılmazsa), Allah onun kalbini mühürler." (Ebu Davud; hadis no: 1052. Nesâî; hadis no: 1369. Tirmizî; hadis no: 500. İbn-i Mâce; hadis no:1125. Elbânî, Sahîh-i Ebî Davud'da "hadis sahihtir", demiştir.)

Eğer devlet üniversitesinde öğrenim görmek, bu namazı kaybetmeye (Cuma namazını terk etmeye) sebep oluyorsa, o üniversiteye girmek câiz değildir. Ancak öğrenim görmeye zorlanmak veya geçimini sağlayacak vazifeyi elde etmek oraya bağlı olması gibi, insan orada okumak zorunda kalırsa, bu takdirde câiz olur. Cuma günü namazı idrak edebilmek için mümkünse derse girmemeye çalışmalıdır. Eğer buna gücü yetmezse, Cuma namazını terk etmekte mazeretli sayılır. Nitekim İslâm âlimleri, insanın canına veya malına veyahut da muhtaç olduğu geçimine bir zarar gelmesinden korkması gibi durumları, Cuma namazını terk etmenin mazeretlerinden olduğu konusunda ittifak etmişlerdir.

el-Behûtî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

" Büyük ve küçük abdesti kendisini sıkıştıran, malı veya muhtaç olduğu geçiminin (nafakasının) zarar görmesinden korkan veyahut da tarla veya bahçesini sularken o halde bırakıp (mescide) giderse, tarla veya bahçesinin bozulmasından endişe eden veyahut da tarla ve bahçe bekçisi gibi, korumakla mükellef olduğu bir şeyi bırakıp gittiğinde o şeyin kaybolmasından endişe eden kimse, Cuma ve cemaat namazını terk etmekte mazur görülür. Çünkü böyle bir durumdaki zorluk ve meşakkat, âlimlerin ittifakıyla elbiseyi ıslatacak kadar yağın yağmurun özür kabul edilmesinden daha fazladır." (Keşfu'l-Kinâ'; c: 1, s: 495)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.